

WWF Дунавско – Карпатска
програма България
ул. Иван Вазов 38, ап. 3-4
1000 София

Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
http://wwf.bg

До Народно събрание на Р България

29 юни 2012 г.

До комисия по земеделие и гори

Относно: Становище по Закон за изменение и допълнение на Закона за горите, приет от Народното събрание на 13 юни 2012 г.

Изм. No. 900/29.06.12

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ

ВХ No. ПГ-239-00-48

ПОЛУЧЕНО НА 29.06.2012

Уважаеми дами и господа Народни представители,

Благодарим за поканата за публично обсъждане. След подробно запознаване със Закона за изменение и допълнение на Закон за горите приет от парламента на 13.06.2012 г., нашето становище е, че този закон следва изцяло да се преработи. Мотивите ни за това искане са свързани с това, че част от неговите разпоредби нарушават Конституцията на Р България и Договорът за функциониране на ЕС и общностното законодателство. Този закон ще позволи презастрояване на горите, земеделските земи и защитените територии и преексплоатация на горските ресурси и ще има дългосрочни отрицателни последици за българската гора. Приетите изменения на закона за горите нарушават неговата основна цел и са в противоречие с традициите в българското законодателство по тези проблеми.

В тази връзка, следва да се има предвид, че с приемането на измененията на закона за горите :

- за първи път от Освобождението насам държавата позволява на трето лице да строи в чужда собственост без да има съгласието на собственика и без необходимото обезщетение.

- за първи път от 1931 г. насам (когато е обявена първата защитена територия у нас) държавата ще даде възможност на частни лица и компании да строят в защитените територии държавна публична собственост;

- за първи път от 1955 г. държавата позволява да се ползват държавните гори двойно над техния естествен прираст, което ще доведе до намаляване запасите на дървесина;

- за първи път от 1991 г. насам (когато се приема Конституцията) държавата разрешава земеделските земи да се застрояват за цели, които не са свързани със земеделието, като например ски курорти и голф-игрища;

- за първи път от 1991 г. насам държавата създава отраслова схема за държавна помощ - за строителството на ски-курорти и голф игрища, освобождавайки ги от дължимите държавни такси за промяна на предназначението на имотите;

ПНО – Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма
България, рег. на 13.03.2006 г. по дело 2763/2006 в СГС, ЕИК 173054080, седалище
и адрес на управление: 1000 София, ул. Иван Вазов № 38, ап. 3-4.

♻️ 100% recycled paper

- за първи път от 1925 година, крайречните гори няма да се водят вече гори и ще могат да се изсичат без никакъв контрол от собствениците им.

По отношение най-спорните разпоредби свързани със строителството и предоставянето на вещни права в българските гори, ние държим и ще отстояваме нашата позиция и искане при всяка редакция на Закона за горите да бъдат съблюдавани следните три основни принципа, които да гарантират обществения интерес и опазването на националния ресурс гора:

- принципа на равнопоставеността - изискванията и ограниченията на Закона за горите да важат еднакво за всички, т.е. да не се създават възможности определени лица и икономически сектори да получават достъп до по-лесни административни процедури или финансови облекчения за сметка на всички останали.

- принципа на свободната конкуренция - изборът на частни субекти, които искат да ползват или застрояват държавни и общински гори, както и отдаването на вещни права и прехвърлянето на собственост от държавата и общините към частни субекти да става винаги чрез публични търгове и конкурси по реда на ЗДС и ЗОС.

- принципа на устойчивото развитие - ползването и застрояването на горите да се допуска единствено по начин, който няма да лиши местните общности и бъдещите поколения от възможността да ползват този природен ресурс за други техни нужди, като например развитието на алтернативни форми на туризъм, т.е. да не се допуска увреждане на ландшафта за ски-съоръжения, ако това ще унищожи възможностите за летен туризъм например.

Във връзка с горното отправяме следното искане за преразглеждане на проблемните параграфи в ЗИД на ЗГ:

Група I: Гора на хартия, строеж и сеч на практика:

Текстове за отстраняване: § 20 от ЗИД на ЗГ: промяна на т.4, т.6 и т.7 от ал.1 и отмяна на ал.6 от чл. 73 от действащия Закон за горите.

Мотиви: На първо място, недопустимо е освобождаването на определени типове бизнес от изискването за смяна на предназначението и изключване от горски фонд; за “спортни” и “културни” нужди, в което понятие може да влезе абсолютно всяка човешка дейност. Разширяването на текстовете за допустимото строителство в горите и горските територии в чл.новете 54 и 73 противоречат на основната цел на Закона за горите посочена в неговия чл.1 ал.2 т.1 – опазване и увеличаване площта на горите.

На второ място, поправката позволява застрояването със спортни, културни и религиозни съоръжения в защитените територии без промяна на предназначението на имотите в имоти публична държавна собственост. Тази разпоредба касае основно собствеността на държавата в защитените територии и е в пълно противоречие с тяхната философия на управление, залегнали в *чл. 74 от действащия Закон за горите, Закона за защитените територии и Плановете за управление на защитените територии.*

На трето място, поправката създава схема за държавна помощ за инвеститорите в открити спортни, културни и религиозни съоръжения, освобождавайки ги от дължимата към държавата цена по реда на чл. 78 ал.1 от ЗГ, когато строят в частни гори или зем. земи или намалявайки с 1 до 3 пъти разходите им, когато строят в държавни или общински гори и земи. Всяка схема за държавна помощ в страните членки подлежи на предварително одобрение (нотификация) от страна на ЕК съгласно чл. 108 от Договора за функциониране на ЕС¹. В случая със ЗИД за Закона за горите такава няма.

Предложение:

Възможността, която ние смятаме за приемлив компромис по отношение необходимостта от ремонт на спортните съоръжения в публична държавна собственост, какъвто е случаят със старите ски-съоръжения в природен парк "Витоша", с създаването на нова т.5 към ал. 1 на чл. 54:

„б. стъпки на съществуващи лифтове и велекове, които са обявени за тържими строежи по реда на ЗУТ до датата на приемане на този закон .”

По този начин ще се реши проблема с необходимостта от подмяна на съоръженията в публична държавна собственост в защитените територии.

Група II: Безконтролно разпореждане с държавна и общинската собственост:

Учредяване вещно право на строеж и сервитути без промяна на предназначението.

Текстове за отстраняване:

¹ виж Commission communication to the Member States and other interested parties concerning State aid N 376/01 — Aid scheme for cableways

§ 5 от ЗИД на ЗГ в цялост; §6, т.1 и т.3, §7, т.1, б. "а" и т. 3; § 8, т. 1;

Мотиви: чл. 54 от действащия Закон за горите следва да засяга единствено горскостопански дейности (по изключение ползването и ремонта на съществуващи ски-съоръжения). Дейностите, които не са свързани с горското или ловното стопанство, следва да се уредят в друг текст ЗГ или друг закон, а не в чл. 54 от ЗГ. Всички улеснения следва да са съобразени с принципите на свободна конкуренция, да не се допуска произвол от държавните органи и избиращелност кога и за кого да започнат тръжни процедура. Да не се допуска мълчалив отказ на предложенията на потенциалните инвеститори. Да се предвидят опростени и ясни процедура – такива, каквито са в ЗДС и в ЗОС.

Допустими са единствено улеснения за инвеститорите в минимално увреждащи природата дейности: право на ползване, отдаване под наем с цел използване без строителство или поставяне на преместваеми обекти. По отношение ползването на съществуващите ски-писти в ПП "Витоша" предлагаме да бъде разгледан от НС следния текст:

Предложения: По § 17 - в чл. 69, ал.1 се създава нова точка 4:

"4. за извършване на дейности, които не представляват строителство по смисъла на Закона за устройство на територията и този закон. Учредяването на това право на ползване за горски територии собственост на държавата или общините се извършва по реда на Закона за държавната собственост или Закона за общинската собственост."

По § 18 - в чл. 70 ал.1 т.2 се изменя както следва: В ал. 1, т.2 текста в края се допълва с запетая и продължава с израза

„ , както и за дейностите по чл.69 ал.1 т.4 за горските територии държавна собственост; "

Мотиви: Определя се отговорният административен орган за прилагане на Закона за държавната собственост при учредяването на право на ползване касаещо малки площи.

Група III. Ненужно изключване от ДГФ:

Проблемни текстове: § 11 от ЗИД на ЗГ и свързаните § 12, т.1, §13, т.1, §14 и §15:

Мотиви: Ненужно е за малки мрежи под определени параметри да се изключва от ДГФ, а пък за големите – да бъде с право на строеж. Обектите с национално значение са отделен случай, да не се смесват.

Група IV. Противоконституционна промяна ползването на земеделски земи.

Проблемни текстове: §70.

Мотиви: Приетото изменение на чл. 17 а от Закона за опазване на земеделските земи позволяващо строителството на открити съоръжения, обслужващи спортни, културни, както и религиозни нужди, включително второстепенни постройки на допълващото застрояване, без промяна на предназначението на земеделските земи, пряко противоречи на чл.21 ал.2 от Конституцията определяща, че обработваемата земя се използва само за земеделски цели.

Група V. Противоконституционна намеса в правото на частна собственост при спор за горски имот или такъв в процес на реституция.

Проблемни текстове: §67.

Мотив: Създава се възможност държавните горски предприятия да влизат и да ползват дървесината от горски имоти обект на съдебен спор между държавата и трети лица, което е в нарушение на чл.17 ал.3 от Конституцията.

Група VI. Инвестиционни проекти и Компенсаторно залесяване:

Проблемни текстове: § 9, 10, 11 от ЗИД от ЗГ.

Мотиви: Следва да се помисли за преместваемите обекти и за ограничения относно изсичането на дърветата в петното на строежа, както и за необходимостта от компенсаторно залесяване в инвестиционните проекти – подобно на урбанизираните територии; Проблем е и факта, че по ниските категории строежи нямат инвестиционен проект.

Предложение: да се премахва се думата „инвестиционни проекти“ и остават единствено „строително разрешение или разрешение за поставяне на преместваем обект“.

Група VII. Безконтролни сечи в малки имоти под 2ха:

Проблемни текстове: § 1, т. 3 от ЗИД на ЗГ;

Мотиви: Поправката позволява частните собственици да ползват горите си и да сечат без наличие на горскотопански планове и проекти, с което държавата се лишава от възможността за превантивен контрол с цел гарантира запазването на обществения интерес, доколкото изсичането на гората представлява невъзстановима щета върху обществения ресурс "Гора".

Безконтролното изсичане на частни малки имоти до 2 ха без план или програма съществуваше като възможност в по-стария закон за горите. Резултатите са шахматни сечи в равнинните гори и Предбалкана в следствие на изсичаните на голо частни гори. Във връзка с предотвратяването на тази заплаха през 2009 г. на национално съвещание за стопанисване на частните гори беше взето решение за забрана за подобен начин на организиране и управление на горските имоти под 2 ха. Решението беше огромна стъпка напред за устойчивото управление на горите, тъй като по този начин решаваше сериозен екологичен, социален и стопански проблем. То беше отразено и в новия закон за горите, който влезе в сила през април 2011 г., с подкрепата на лесовъдите, контролните органи и научните институти. Показателно е, че докато действаше подобна разпоредба по реда на Закона за горите от 1997 г. от частните гори се добиваха близо 20% от общия добив на дървесина в България, независимо че те заемат едва 10% от общата площ.

Група VIII. Сечи при корекции на реки:

Проблемни текстове: § 28 да отпадне израза „*границите на корекции на реки и на*“ и §32 да отпадне израза „*в границите на корекции на реки*“ от ЗИД на ЗГ.

Мотиви: Законът предвижда горските съобщества край реките да не се отчитат и стопанисват като гори, когато са в рамките на корекциите на реките. Всички естествени крайречни гори у нас са определени като хабитати целеви за опазване в НАТУРА 2000 мрежата (типове 91E0, 91F0, 92A0, 92C0) и съгласно Директива 92/43 държавите членки са длъжни да предприемат мерки за тяхното опазване на цялата си територия, а не само в зоните от мрежата. Приемането на промените в чл. 88 на Закона за горите е точно обратното на необходимото опазване и представлява нарушаване на Директива 92/43.

IX. Сечи и ползване надвишаващи прираста:

Проблемни текстове: § 63, ал.3 от ЗИД на ЗГ.

Мотиви: Сечене с 80% повече над прираста на гората позволява преексплоатация на държавните гори позволявайки държавните предприятия. Това реално представлява удвояване на ползването от държавните гори и ще доведе до намаляване на техните запаси и деградация на тези от тях разположени в близост до пътната мрежа.

Група X. Бравата и марката в една и съща ръка

Проблемни текстове: § 43 от ЗИД на ЗГ.

Мотиви: Считаме за промяна философията на закона обединяване на дейностите по планиране, маркиране и извеждане на сечите и продажбата на добитата дървесина. Текстът среща яростна съпротива от браншовите дърводобивни организации.

Група XI. Неправомерно подпомагане на ловния бизнес

Проблемни текстове: § 69 от ЗИД на ЗГ.

Мотиви: С промяната в разходването на приходите от концесионните такси, тези приходи ще се връщат в същите тези участъци към тези ловни концесионери, които са ги платили, вместо да се разходват за поддържане и опазване на дивеча извън концесионираните участъци. Това са суми от порядъка на 4-5 млн.лева годишно, които представляват скрито субсидиране на ловния бизнес. Недопустимо е наемът да се връща под скрита форма на наемателя!

